

ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ

Στὸν κ. Φ. Φωτιάδη

Μιά σκλαβωμένη ρήγισσα, μὲ σίδερα στὰ πόδια,
τὰ μάτια σ' ἀγναντέβουνε δειλὰ τῶν ξεπεσμένων
καὶ δείχνουσι στὶς πεθανὲς ψυχές, πὺν κατεβόδια
θένε γιὰ τὴν Παράδεισο, σὰν κόρη περασμένων

Αἰώνων, πὺν μαρτύρησαν ὡς καὶ βασιλοπούλες.
Τοὺς μιναρέδες σου, ἐκκλησιὰ βυζαντινὴ, θωροῦνε
σὰν κάποια χέρια, ρηγικὲς πὺν τὰ στολίσαν βούλλες,
τῆς προσευκῆς τ' ἀντίδροιο θεοῦ νὰ καρτεροῦνε.

Κ' ἕνας ὄνεθρον γκρεμιστῆς, ἀφ' τῆ γενιὰ τοῦ Ἀκρίτα,
ξανόγοντ' ἀσε ἀδιάντροπα στὸ δυναμικὸ τὸ φόντο
μὲς στὶς μαγνάβρες πειρασμῶ, βγάξει φωνή, σαγίτα,

Πὺν ὡς πέρα σκίζει τὴν καρδιά, κὶ ἀντιλαλεῖ: Στὸ βρόντο
τῶν ξεπασμένων ὄνειρο, τῶ σκλάβων παρηγόρια,
Νὰ σὲ χαλάση πὰ ὁ καιρὸς, κ' ἐμεῖς νὰ ἰδοῦμε ἀγῶρια.

ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΖΙΑΣ

MARCELLE CROS

ΤΟ ΜΑΤΙ ΤΟΥ ΠΑΓΩΝΙΟΥ

Μισοπνιγμένη στὴ σκιά πὺν ρίχνουν οἱ πυκνοὶ
μπερντέδες ἢ μικρὴ πριγκηπέσσα, μονάχη στὴν κά-
μαρὰ τῆς, μιλάει στὸ παγῶνι, στὸ σύντροφο τῆς
μοναξίᾳς τῆς, τυλίγοντας τὰ χέρια τῆς τριγύρω ἀπ'
τὸ λαμό του καὶ τοῦ λέει: «Νόστιμο πουλί, μείνε
μαζὶ μου, φοβᾶμαι τὴ νύχτα καὶ τὰ μωμμουρίσματά
τῆς πὺν ἀκούω ἐκεῖ στὴ γειτονικὴ σάλλα πίσω ἀπ'
τοὺς πυκνοὺς τοίχους».

Τὸ παγῶνι, ἀνυπόμονο γιὰ κίνηση, γυρίζει τὸ
λεπτὸ, λοφωτὸ κεφάλι του καὶ ἀγγίζει τὸ ταπέτο μὲ
τὴν πλατεῖα γυαλιστερὴ καὶ πολύχρωμη οὐρά του.
«Μείνε ἐδῶ, ξανακλείε ἢ κοπέλλα, φοβᾶμαι τὴ
νύχτα».

Μὰ μονομιὰς τὸ πουλί τὴν κοιτᾶζει μὲ τὸ ἄγριο
μάτι του, τὸ κυκλωμένο μὲ χρυσάφι, ἀλλόκοτο στο-
λίδι πὺν λάμπει.

Αὐτὴ ἢ ματιὰ τρομάζει τὴ μικρὴ πὺν βγάξει
μὲ βία τ' ἀδύνατα χέρια τῆς ἀπ' τὸ μακρὸ, γαλά-
ζιο λαμό τοῦ παγῶνι. Ἐκεῖνο αἰσθάνεται τὸν ἑαυ-
τό του ἐλευθερο καὶ τότε παεὶ νὰ πλανηθῆ, στὶς
σκοτεινὲς γωνιὰς τοῦ παλατιοῦ.

Μὲ τὸ νυχωτὸ ποδὶ του ἐρχεται νὰ ξυπνήσῃ τὸν
κοιμισμένο ἦχο ἐνὸς μουσικῶ ὄργάνου.

Τὸ μικρὸ κορίτσι φοβᾶται καὶ πάλι, πλησιάζει
τὸ παράθυρο καὶ ἀνοίγει μὲ τὸ λεπτὸ χέρι τῆς
τὶς βαρεῖες χρυσαφτεὲς κουρτίνες.

Ἡ γαλαζία ἀχτίδα καὶ ὁ μυρωμένος ἀέρας
τῆς κάνουν ἐπίσκεψή στὴν κάμαρὰ τῆς.

«Ἄν ξανάρθῃ τὸ παγῶνι, θὰ μὲ ξανατρομάξει,
εἶναι τόσο νύχτα! Καλύτερα νὰ πάω νὰ ἰδῶ τὸ φεγ-
γάρι στὸ μπαλκόνι. ὦ! τί καλὰ πὺν εἶναι ἐδῶ κα-
νεῖς! Μὰ φοβᾶμαι ἀκόμα τὸ παγῶνι κάνει ἀλλό-
κοτους κρότους στὴν κάμαρὰ μου κουνώντας τὰ ἐπι-
πλα. Ἄν εἶναι αὐτὸ τὸ παγῶνι φίλος μου, δὲν πρέ-
πει νάχη τὴν ἴδια πίστη μὲ μένα, γιατί μὲ τρομά-
ζει πάρα πολὺ!»

Βγαίνει ἐξω στὸ μπαλκόνι ἐνῶ κλείνει τὶς δύο
κουρτίνες γιὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὸ πουλί νάρθῃ νὰ τὴ
συνατήσῃ.

«ὦ! πῶς εἶναι δροσιὰ! πῶς εἶναι γαλαζία! λέει
μαγεμένη. «ὦ! οἱ ὠραῖες δροσοσταλίδες πὺν κα-

θρεφίζουν τὶς ὠχρόλευκες ἀχτίδες τοῦ φεγγαριοῦ!
"Ὀλ' αὐτὰ εἶνε ὁμορφότερα ἀπὸ τὰ χρώματα τῶν
ἐπίπλων. Φοβᾶμαι ἀκόμα ποίος λοιπὸ σπρώχνει ἀ-
πάνω μου τὴν κουρτίνα;»

Τώρα κλείει ἀκούοντας τὸ ἀτέλειωτο παράπονο
πὺν μωμμουρίζουν οἱ λευκὲς, μὰ σὲ λίγο παρηγορεῖ-
ται.

Σηκώνει τὸ κεφάλι, τινάζει τοὺς χρυσαφένιους
πλοκάμους πὺν τῆς σκιάζουν τὸ πρόσωπο καὶ χαμο-
γελά ἐνῶ συλλογιέται πῶς ἢ αὐγὴ θὰ χαμογελάσῃ
κὶ αὐτὴ σὲ λιγάκι.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

— ΓΑΜΗΛΙΑ ΣΥΜΒΟΛΑ ὑπὸ Ν. Γ. ΠΟΛΙ-
ΤΟΥ. Ἀνκτύπωση ἐκ τῆς ἐπετηρίδος τοῦ Ἐθν.
Πανεπιστημίου ἐν Ἀθήναις 1906. (Γιὰ τὸ βιβλίον
αὐτὸ θὰ γράψῃ ἀργότερα εἰδικὸς συνεργάτης μας).

— ΗΛΥΣΙΑ Τόμος Β'. Περιέχει: Δισχύλου
«Ὁρίσσεια. I. Ἀρχιμένων» (μετάφρ. I. Γρυπάρη),
Παύλου Λουδοβ. Κουριέ «Ἀβελλος τῶν Λιβέλλων»
(μετάφρ. Α. Καμπάνη), I. Λεοπάρδη «Διάλογος
τοῦ Τριστόνου μ' ἕναν φίλον του» (μετάφρ. Α.
Καμπάνη), Σατωβριάν «Πολιτικὰ σκέψεις» (μετά-
φρασις Χρ. Παπαζαφειροπούλου), Δάντη «Κόλασις»
τραγουδι 10—16 (μετάφρ. Γ. Σ. Ζουφρέ).

— JOHN SCHMITT. Ὁ κ. Karl. Die-
terich δημοσίευσεν στὸ «Byzantinische Zeits-
chrift» τοῦ κ. Krumbacher νεκρολογία καὶ ἄρ-
θρο κριτικὸ γιὰ τὸ Βυζαντινολόγο John Schmitt.

Β. ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΔΟΥ «Γλωσσικαὶ μελέται ἐξ
ἀφορμῆς τῶν Ἀκαδημεικῶν ἀναγνωσμάτων τοῦ Γ.
Ν. Χατζηδάκι. Ἡ οἰήμερον λαλουμένη καὶ αἱ σχέ-
σεις αὐτῆς πρὸς τὴν Ἀρχαίαν. Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ,
1906». Ὁ σεβαστὸς φίλος κ. Β. Ἀποστολίδης,
ἐκτελούωντας ἀκούραστα τὶς γλωσσικὰς του μελέ-
τες, δημοσίευσεν τώρα τελευταῖα τὸ τρίτον φυλλάδιον
τῆς σειρᾶς αὐτῆς. Γιὰ τὰ δύο πρῶτα ἔγινε λόγος
στὸ «Νουμᾶ», ἀμα τυπωθήκανε καὶ γιὰ τὸ τρίτον
βέβαια θὰ γίνῃ πολὺ γλήγωρα λόγος ἀπὸ εἰδικὸν
συνεργάτην μας. Σήμερα μόνον τὸ ἀναγγέλλομε,
συσταίνοντάς το σὲ δούλους καταγίνουσαι μὲ τίτιες
μελέτες κ' ἰνδιαφέρουσαι νὰ μάθουσι μὲ ποῖον

φυσικὸν τρόπο ἢ σημερινὴν μας γλώσσα, ἢ δημοτικὴν,
γεννήθηκε ἀπὸ τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν. Μποροῦμε
νὰ μὴ συμφωνοῦμε σὲ μερικὰς γνώμες καὶ μερικὰ συμ-
περάσματα τοῦ κ. Ἀποστολίδη, ἀλλ' αὐτὸ δὲ μᾶς
ἐμποδίζει νὰ ἐχτιμήσομε τὴν πλατεῖαν του μόρφωσιν
καὶ τὸν ἐπιστημονικώτατον τρόπον πὺν μεταχειρίζε-
ται γιὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ θέμα του.

ΓΙΑΝΝΗ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗ. «Τὰ Ὁρακία: α'
Τραγοῦδιον τῆς Ἀκρογιαλίας. Ἀθήνα, 1906». Ὁ
Ἔρμωνας θὰ μᾶς μιλήσῃ καὶ γι' αὐτὸ τὸ βιβλίον.
Οἱ ἀναγνώστες μᾶς ἔχουν πὰ μωρφώσει τὴν γνώμην
τοῦς γιὰ τὰ τραγοῦδιον τοῦ ἀγαπημένου συνεργάτη
μας. Ἄς ἀκούσομε τώρα τί θὰ μᾶς πεί κὶ ὁ βα-
θὺς κριτικὸς μᾶς. Ὁ Περγιαλίτης εἶναι ἀληθινὸς
ποιητῆς, καὶ σὰν τέτιος θὰ λαχταράει βέβαια σο-
βαρῆ κριση καὶ ἔχει φιλικὰ παινέματα. Ἄς περιμένῃ
λοιπὸν ὅσο νὰ ταξιδίψῃ: τ' ὁμορφον βιβλίον του στὶς
Ἰντίες.

ΒΑΡΒΑΡΟΠΑΖΑΡΟ

(Στὴ στήλη αὐτὴ θὰ κρεμάμε κάθε βδομάδα, σὰν κε-
φάλια ληστῶν, ἄλλες τίς ἀσυντάξις καὶ ἀνορθογραφίαι πὺν
βρίσκονται σὲ καθαρὰ βιβλία. Συνεργάτης τῆς
στήλης αὐτῆς θάνα ὅλ' οἱ ἀναγνώστες μᾶς, ἀρκεῖ μοναχὰ
πλαί στὸν βαρβαρισμὸν πὺν θὰ μᾶς στέλλουσι νὰ σημειώ-
νουν τὸνομα τοῦ βιβλίου καὶ τὸν ἀριθμὸν τῆς σελίδας πὺν
βρίσκεται).

Ἄν πρέπει νὰ καταλογοισθῇ τὸ λάθος εἰς
τὸν αὐλῶνα.

(Σ. Θεοχάρη Ἐμπορικὸν Δίκαιον, ἐκδοσις τρίτη,
σελ. 278).

Κατ' ἐκατόλιτρον.

(Ἰδιο βιβλίον, σελ. 274).

Τὰ ἐμπορεύματα ὄσον καὶ ἂν ὦσιν ἐκπε-
πιτωκῆ τῆς τιμῆς των.

(Ἰδιο βιβλίον, σελ. 281).

Καὶ ὅμως εἶδομεν ὅτι πῶς ὁ πλοίαρχος
δύναται νὰ δανεισθῇ.

(Σελ. 283).

Ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου καίτοι μὴ ἐκτι-
μοῦμένη εἰς χρήματα.

(Σελ. 292).

Δι' ἐλευθέρως ἀποφάσεως τοῦ πλοίαρχου
καὶ πληρώματος ἐπιφέρουσαν τὴν διά-
σωσιν τοῦ πλοίου.

(Σελ. 308).

... Ἰνα δυσφημισθῇ παρὰ τοῖς φαντικῶς
παλαιότηχοις τοῖς σοφτάδες καὶ τοῖς
μολλάδοις.

(Κλ. Νικολαΐδης. «Ἀκρόπολις» 4 Αὐγ. Σελ. 1,
στίλη Β').

Ἡ κ. Καρλίνα Ρεμύ, γνωρισμένη στὴ γαλλικὴ φιλο-
λογία μὲ τὸ ψευδὸνομα «Séverine», δημοσίευσεν τώρα τε-
λευταῖα ἕνα νεωρῶμένο καὶ συγκινητικὸν ἄρθρον, ἐξαιτίας
πὺν κάποια βαρῶμενη γυναῖκα καταδικάστηκε στὴ Γερ-
μανία σὲ θάνατον. Ὅθ᾽ τὴν ὀφείλουσι τὴ μάνα νὰ ζῆσῃ
ἀκόμα ὀχτῶ βδομάδες, γιὰ νὰ βυζιξῇ τὸ παιδί τῆς, κ' ὅ-
στερα θὰ πάνε τὴ μάνα στὴν καρμανιόλα, τὸ παιδί στ' ἄρ-
φανοτροφεῖον. Τὸ ἄρθρον τῆς κ. Séverine εἶναι ἀπὸ τὰ
πὺν πιτυχημένα πῶμαι γράψῃ ἢ ἀκούραστη αὐτὴ προ-
τάτισσα τῶν ἀδυνάτων καὶ τῶ πτωχῶν. Παράδειγμα γιὰ
τὶς δικὲς μᾶς τίς γυναῖκες.

Ὁ Πρόεδρος Ρουζβέλτ ἔγραψε γιὰ ἕνα κινεῶντο ἐγ-
γλέζικο περιοδικὸν ἕνα πολὺ σημαντικὸν ἄρθρον, ὅπου φανερώ-
νετι ὅλην του ἢ βαθεῖαν κριση καὶ ὅλην του ἢ φωτεινὴν ἀντι-
λήψην. Ὁ πρῶτος καίτις τῆς μεγάλης Δημοκρατίας, μὲ τ'
ἀταλάνια του ἐπιχειρήματα, φωνάζει πῶς τίποτ' ἄλλο δὲν
μπορεῖ νὰ στερεώσῃ ἕνα ἔθνος παρὰ μόνον ἡ γερὴ οἰκογε-
νειακὴ ζωὴ. Τὰ γερὰ σπιτικά θὰ χρησιμεύουσι γιὰ θεμέ-
λια τῆς γερῆς πολιτείας. Νὰ γιατί μᾶς χρειάζονται
πρῶτ' ἂν' ὅλα μητέρες. Ἄξιζε τὸ ἄρθρον τοῦ Ρουζβέλτ
νὰ διαβασθῇ ἀπὸ τίς ῥωμῆες μαννάδες.